

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

28 серпня 2025 року

Київ

№ 104

Про затвердження Змін до Положення про
порядок видачі ліцензій на здійснення валютних операцій

Відповідно до статей 7, 15, 44, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 21, 23, 24, 47 Закону України “Про фінансові послуги та фінансові компанії”, статей 5, 9 Закону України “Про валюту і валютні операції”, статей 77, 78 Закону України “Про платіжні послуги”, з метою уточнення порядку видачі, зупинення, поновлення, відкликання (анулювання) ліцензій на здійснення валютних операцій (крім ліцензій на здійснення валютних операцій в частині торгівлі валютними цінностями в готівковій формі) Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до Положення про порядок видачі ліцензій на здійснення валютних операцій, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 31 березня 2023 року № 43 (зі змінами), що додаються.

2. Національний банк України (далі – Національний банк) здійснює розгляд та прийняття рішень за результатами розгляду документів, поданих для отримання ліцензії Національного банку на здійснення валютних операцій відповідно до Положення про порядок видачі ліцензій на здійснення валютних операцій, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 31 березня 2023 року № 43 (зі змінами) (далі – Положення про порядок видачі ліцензій на здійснення валютних операцій), та щодо яких станом на дату набрання чинності цією постановою не прийнято рішення, згідно з вимогами та в порядку, визначеними в Положенні про порядок видачі ліцензій на здійснення валютних операцій, з урахуванням змін, затверджених цією постановою.

3. Небанківські установи, що подали документи для отримання ліцензії Національного банку на здійснення валютних операцій відповідно до Положення про порядок видачі ліцензій на здійснення валютних операцій та щодо яких станом на день набрання чинності цією постановою не прийнято рішення, зобов’язані подати документи для оцінки фінансового / майнового стану осіб відповідно до підпункту 7 пункту 36 розділу III Положення про порядок видачі

ліцензій на здійснення валютних операцій, з урахуванням змін до пункту 48 розділу IV Положення про порядок видачі ліцензій на здійснення валютних операцій, затверджених цією постановою, протягом 15 робочих днів із дня набрання чинності цією постановою.

4. Національний банк має право зупинити адміністративне провадження щодо розгляду документів, поданих для отримання ліцензії Національного банку на здійснення валютних операцій відповідно до Положення про порядок видачі ліцензій на здійснення валютних операцій, до подання та перевірки достовірності документів, визначених у пункті 3 цієї постанови.

5. Національний банк у разі неподання документів, визначених у пункті 3 цієї постанови, у встановлений у пункті 3 цієї постанови термін має право відмовити у видачі ліцензії Національного банку на здійснення валютних операцій.

6. Департаменту методології регулювання діяльності небанківських фінансових установ (Сергій Савчук) після офіційного опублікування довести до відома небанківських надавачів фінансових послуг інформацію про прийняття цієї постанови.

7. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 33

Зміни до Положення про порядок
видачі ліцензій на здійснення валютних операцій

1. У розділі I:

1) у підпункті 7 пункту 2 слова “у національній валюті” виключити;

2) пункт 4 після підпункту 1 доповнити новим підпунктом 1¹ такого змісту:
“1¹) фінансова платіжна послуга здійснення еквайрингу платіжних інструментів;”;

3) пункти 6, 17–19 викласти в такій редакції:

“6. Оператор поштового зв’язку надає фінансові платіжні послуги з переказу коштів без відкриття рахунку, здійснення еквайрингу платіжних інструментів, якщо вони є валютними операціями, на підставі ліцензії.”;

“17. Небанківська установа не має права здійснювати валютні операції в разі:

1) відкликання ліцензії на вид діяльності з надання фінансових послуг;

2) виключення з ліцензії на вид діяльності з надання фінансових послуг окремого виду фінансової послуги, що також включені до ліцензії / звуження обсягу ліцензії на вид діяльності з надання фінансових послуг;

3) припинення авторизації діяльності з надання всіх фінансових платіжних послуг / припинення авторизації діяльності з надання окремого виду фінансової платіжної послуги, що також включені до ліцензії;

4) застосування до небанківської установи заходу впливу щодо відповідної послуги або операції у вигляді:

обмеження чи зупинення окремих видів фінансових послуг чи операцій, визначених у відповідному рішенні Національного банку, що надаються або здійснюються небанківською установою, або обмеження кола осіб, яким можуть надаватися такі послуги чи операції, до закінчення зазначеного у відповідному рішенні Національного банку строку / до моменту дострокової відміни обмеження або зупинення послуг чи операцій, або обмеження кола осіб, яким можуть надаватися такі послуги чи операції;

припинення окремих видів фінансових послуг чи операцій, визначених у відповідному рішенні Національного банку;

тимчасової, до усунення порушення, заборони надання однієї або більше платіжних послуг / зупинення дії ліцензії до набрання чинності рішенням Національного банку про скасування тимчасової заборони надання однієї або більше платіжних послуг / про поновлення дії ліцензії.

Небанківська установа не має права здійснювати валютні операції з дня доведення до її відома відповідного рішення Національного банку.

18. Нейбанківська установа (крім центрального контрагента) у разі відкликання ліцензії або відкликання ліцензії щодо окремих валютних операцій або припинення здійснення окремих видів валютних операцій втрачає право:

1) укладати нові договори з надання відповідних фінансових послуг, включаючи договори з надання фінансової платіжної послуги з переказу коштів без відкриття рахунку, здійснення еквайрингу платіжних інструментів, що є валютними операціями;

2) продовжувати строк дії укладених договорів про надання відповідної фінансової послуги, що є валютною операцією;

3) вносити зміни до укладених договорів про надання відповідної фінансової послуги, які призводять до збільшення зобов'язань будь-якої зі сторін договору, що є валютною операцією.

19. Нейбанківська установа в разі відкликання ліцензії або відкликання ліцензії щодо окремої валютної операції продовжує виконувати зобов'язання за укладеними договорами про надання фінансових послуг у частині завершення розрахунків за укладеними договорами про надання фінансових послуг, включаючи зобов'язання за укладеними договорами про надання фінансової платіжної послуги з переказу коштів без відкриття рахунку, здійснення еквайрингу платіжних інструментів, що є валютними операціями, з урахуванням особливостей, установлених у пункті 76 розділу VI цього Положення.”;

4) підпункт 1 пункту 21 після слів “відповідної”, “відповідних” доповнити відповідно словами “валютної”, “валютних”;

5) у пункті 23:

підпункт 1 після слова “окремої” доповнити словом “валютної”;

підпункт 2 викласти в такій редакції:

“2) приймає рішення про відкликання ліцензії або відкликання ліцензії щодо окремої валютної операції / відмову у відкликанні ліцензії або відкликанні ліцензії щодо окремої валютної операції.”;

6) пункт 24 виключити.

2. У розділі II:

1) у пункті 30:

абзац третій підпункту 1 після слова “рахунку,” доповнити словами “здійснення еквайрингу платіжних інструментів,”;

підпункти 2–4 викласти в такій редакції:

“2) строку діяльності – не менше одного року у сфері надання фінансових послуг, щодо яких небанківська установа має намір отримати ліцензію;

3) наявності власного та статутного капіталу небанківської установи (крім кредитної спілки, страховика, платіжної установи та установи електронних грошей) у розмірі, не меншому, ніж встановлено в пункті 46 розділу IV цього Положення;

4) наявності в небанківської установи діючої ліцензії на:

вид діяльності з надання фінансових послуг, яка дає право на надання фінансових послуг, щодо яких небанківська установа має намір отримати ліцензію;

надання фінансових платіжних послуг, яка дає право на надання фінансової платіжної послуги з переказу коштів без відкриття рахунку, щодо яких небанківська установа має намір отримати ліцензію;

надання фінансових платіжних послуг, яка дає право на надання фінансової платіжної послуги здійснення еквайрингу платіжних інструментів, щодо яких небанківська установа має намір отримати ліцензію.”;

в абзаці одинадцятому слова “на здійснення валютних операцій” виключити;

2) пункт 30¹ доповнити словами “, здійснення еквайрингу платіжних інструментів”.

3. У розділі III:

1) у пункті 41:

в абзаці першому слово “/зміни” виключити;

в абзаці другому слово “/зміненим” виключити;

2) у пункті 42 слова “на здійснення валютних операцій з розширенням/зміненням переліком” замінити словами “у зв’язку з розширенням переліку”;

3) у пункті 45 слова та цифри “про загальні вимоги до документів і порядок їх подання до Національного банку України в межах окремих процедур, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2023 року № 200 (далі – Положення про загальні вимоги до документів і порядок їх подання)” замінити цифрами “№ 200”;

4) у пункті 45¹ слова “про загальні вимоги до документів і порядок їх подання” замінити цифрами “№ 200”.

4. У розділі IV:

1) у пункті 46:

в абзаці першому слова “та центрального контрагента” замінити словами “, центрального контрагента, платіжної установи та установи електронних грошей”;

підпункт 1 виключити;

в абзаці п’ятому слова “та центрального контрагента” замінити словами “, центрального контрагента, платіжної установи та установи електронних грошей”;

2) пункт 48 доповнити новим абзацом такого змісту:

“Відповідною датою для оцінки фінансового / майнового стану прямих і кінцевих власників істотної участі в небанківській установі є будь-який робочий день у періоді 30 робочих днів до дати подання до Національного банку заяви для отримання ліцензії та доданого до неї пакета документів, визначених цим Положенням.”.

5. У розділі V:

1) абзаци перший, другий пункту 52 після слів “відкликання ліцензії” доповнити словами “, включаючи відкликання ліцензії щодо окремої валютної операції, або відмову у відкликанні ліцензії / відкликанні ліцензії щодо окремої валютної операції,”;

2) пункт 56¹ доповнити словами “(включаючи витяг з електронного реєстру з новим переліком валютних операцій у разі видачі ліцензії у зв’язку з розширенням переліку валютних операцій)”.

6. У розділі VI:

1) абзац другий пункту 70 виключити;

2) пункти 72, 72¹ викласти в такій редакції:

“72. Національний банк має право відкликати в небанківській установи (крім центрального контрагента) ліцензію в разі:

1) установлення факту подання до Національного банку документів, що містили неповну та/або недостовірну інформацію, для отримання ліцензії;

2) отримання від небанківської установи заяви про відкликання ліцензії та копії рішення загальних зборів учасників (акціонерів) небанківської установи про припинення здійснення валютних операцій на підставі ліцензії;

3) прийняття небанківською установою рішення про припинення юридичної особи (крім перетворення);

4) прийняття Національним банком рішення про відкликання ліцензії на вид діяльності з надання фінансових послуг / припинення авторизації діяльності з надання фінансових платіжних послуг;

5) прийняття Національним банком рішення про виключення з ліцензії на вид діяльності з надання фінансових послуг окремого виду фінансової послуги / звуження обсягу ліцензії на вид діяльності з надання фінансових послуг / припинення авторизації діяльності з надання окремого виду фінансової платіжної послуги, що також включені до ліцензії (якщо ліцензія небанківської установи не містить інших валютних операцій);

6) невідповідності мінімального розміру власного та/або статутного капіталу небанківської установи вимогам, встановленим у пункті 46 розділу IV цього Положення (крім кредитної спілки, страховика та центрального контрагента, платіжної установи та установи електронних грошей);

7) нездійснення небанківською установою валютних операцій протягом шести місяців із дня внесення облікового запису про видачу ліцензії до електронного реєстру;

8) припинення здійснення небанківською установою валютних операцій більше ніж на 180 календарних днів та невідновлення такої діяльності протягом 90 календарних днів із дня отримання повідомлення про це від Національного банку;

9) прийняття Національним банком рішення про видачу небанківській установі ліцензії з розширеним переліком валютних операцій.

Вимоги підпунктів 7, 8 пункту 72 розділу VI цього Положення не поширюються на валютні операції під час надання фінансових платіжних послуг з переказу коштів без відкриття рахунку, здійснення еквайрингу платіжних інструментів.

Рішення про відкликання ліцензії з підстави, визначеної в підпункті 9 пункту 72 розділу VI цього Положення, приймається одночасно з рішенням про видачу ліцензії у зв'язку з розширенням переліку валютних операцій.

72¹. Національний банк приймає рішення про відкликання ліцензії / відкликання ліцензії щодо окремої валютної операції або про відмову у відкликанні ліцензії / відкликанні ліцензії щодо окремої валютної операції (за заявою небанківської установи) на підставі заяви та доданих до неї документів, визначених цим Положенням.

У рішенні про відмову у відкликанні ліцензії / відкликання ліцензії щодо окремої валютної операції за заявою небанківської установи зазначаються відомості, визначені в пункті 91 розділу V Положення № 200.”;

3) у пункті 72² слова “на здійснення валютних операцій” замінити словами “/ відкликання ліцензії щодо окремої валютної операції”;

4) пункт 73 викласти в такій редакції:

“73. Національний банк має право відкликати в небанківської установи (крім центрального контрагента) ліцензію щодо окремої валютної операції в разі:

1) отримання від небанківської установи заяви про відкликання ліцензії щодо окремої валютної операції та копії рішення загальних зборів учасників (акціонерів) небанківської установи про припинення здійснення окремої валютної операції на підставі ліцензії;

2) наявності підстав, зазначених у підпунктах 6–8 пункту 72 розділу VI цього Положення (щодо окремої валютної операції).”;

5) розділ після пункту 73 доповнити трьома новими пунктами 73¹–73³ такого змісту:

“73¹. Національний банк відкликає в небанківської установи (крім центрального контрагента) ліцензію щодо окремої валютної операції в разі:

1) виключення з ліцензії на вид діяльності з надання фінансових послуг окремого виду фінансової послуги / звуження обсягу ліцензії на вид діяльності з

надання фінансових послуг щодо відповідної послуги, що також включені до ліцензії;

2) припинення авторизації діяльності з надання окремого виду фінансової платіжної послуги, що також включені до ліцензії;

3) припинення окремих видів фінансових послуг чи операцій, визначених у відповідному рішенні Національного банку, що також включені до ліцензії.

73². Національний банк відкликає ліцензію щодо окремої валютної операції, стосовно якої є відповідна підстава, у порядку, визначеному в пункті 75 розділу VI цього Положення.

73³. Національний банк має право відмовити у відкликанні ліцензії / відкликанні ліцензії щодо окремої валютної операції небанківській установі (крім центрального контрагента) за її заявою в разі:

1) виявлення підстав, за якими ліцензія може бути відкликана за рішенням Національного банку;

2) порушення небанківською установою вимог валютного законодавства України;

3) неусунення у встановлений Національним банком строк недоліків, що були підставою для залишення заяви про відкликання ліцензії / відкликання ліцензії щодо окремої валютної операції без руху, та/або наявність у документах, доданих до заяви про відкликання ліцензії / відкликання ліцензії щодо окремої валютної операції, неповної та/або недостовірної інформації та/або невідповідності їх вимогам законів України та/або нормативно-правових актів Національного банку.”;

6) у пункті 75:

абзац перший після слів “ліцензії,”, “обмеження, зупинення,” доповнити відповідно словами “включаючи відкликання ліцензії щодо окремої валютної операції,”, “припинення,”;

у підпункті 3:

слово “п’яти” замінити словом “трьох”;

підпункт після слів “видів валютних операцій” доповнити словами “або відкликання ліцензії щодо окремої валютної операції”;

7) пункт 76 викласти в такій редакції:

“76. Небанківська установа (крім центрального контрагента) у разі прийняття щодо неї рішення про відкликання ліцензії / відкликання ліцензії щодо окремої валютної операції зобов’язана:

1) припинити здійснення відповідних валютних операцій / валютної операції згідно з ліцензією з дня доведення до її відома відповідного рішення, а за умови наявності укладених договорів про надання фінансових послуг – не пізніше завершення відповідних розрахунків за укладеними договорами, але не більше ніж 60 календарних днів;

2) письмово повідомити клієнтів, з якими укладені договори про надання фінансових послуг, про відповідне рішення протягом трьох робочих днів із дня доведення до її відома відповідного рішення.”;

8) пункт 79 після слова “відкликання” доповнити словами “ліцензії / відкликання ліцензії щодо окремої валютної операції”.

7. У назві, пункті 1 додатка 3 слово “/зміною” виключити.